

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

**แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี**

**THE GUIDELINES OF THE GOOD GOVERNANCE MANAGEMENT OF THE
COLLEGE ADMINISTRATORS UNDER VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION
UTHAITHANI AREA**

กิตติภูมิ สมศรี¹, ดร.ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน²

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 251 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) หาแนวทาง โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสูงสุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักความโปร่งใส และด้านที่มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อยที่สุดคือ หลักความรับผิดชอบ และ 2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญคือ ควบคุมการประพฤติปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งเสริม ดำเนินการนิเทศกำกับติดตามการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมโครงการคุณธรรมระหว่างสถานศึกษาและประเมินผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมพร้อมทั้ง ยกย่อง / เชิดชู บุคลากรที่มีคุณธรรม กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ/รายงาน ผลการดำเนินงานการใช้งบประมาณ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับงานประกันคุณภาพ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน วางแผนด้านงบประมาณเพื่อจัดทาสตูดและครุภัณฑ์ ตรวจสอบอาคาร สถานที่ เพื่อรองรับการใช้งาน ปรับปรุง อาคาร สถานที่เพื่อให้เกิดความสวยงาม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

คำสำคัญ : ธรรมภิบาล , บริหารสถานศึกษา , อาชีวศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study the condition and find the guidelines of the college administration according to the good governance management of the college administrators under Vocational Education Commission Uthaithani Area. The research procedure consists of 2 steps, 1) Study the condition of the college administration according to the good governance management of the college administrators. The population were 251 . The research instrument was a five- rating scale with a reliability coefficient of 0.96. The data were statistically analyzed by percentage, mean and standard deviation. 2) Find the guidelines by using a group discussion and content analysis technique.

The reseach finding were 1) the condition of the college administration according to the good governance management of the college administrators under Vocational Education Commission Uthaithani Area. Overall is at high level in all aspects. Top on the list were the principle of participation, followed by the worthiness, moral, rule of law, transparency, and responsibility. 2) The the guideline of the college administration according to the good governance management of the college administrators under Vocational Education Commission Uthaithani Area were; fist, control the teachers and personal’s behaviors follweal by the rules, regulations and orders on the administration and also mentor their performance, Second exchange and project as well, moreover, apprecinte the moral personnel, give them the appropriate awarls. Third, set the guideline, for inspecting and reporting the budget spending. Forth, allow the college committee participate in the college developmental plan. Fifth, set the operation result performance indicators and criterion according to the quality insurance. Finally, enconrage the personal use technology in the college allocate a budget cleverly for the equipment and materials, inspect the buildings to ensure that they are ready to use, renovate places for the good atmosphere.

Keywords : Good Governance , Administration College ,Vocational

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุทัยธานี ว่าได้ปฏิบัติอยู่ในระดับใด เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อหาแนวทางการการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและหาแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ตาม ระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ทั้ง 6 หลัก ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความ รับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

2. ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ครู และเจ้าหน้าที่ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 3 แห่ง เป็นครู จำนวน 173 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 78 คน รวมทั้งสิ้น 251 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

- 3.1 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
- 3.2 แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ครู และเจ้าหน้าที่ สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 3 แห่ง เป็นครู จำนวน 173 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน
 78 คน รวมทั้งสิ้น 251 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ประกอบด้วย
 เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 อาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ลักษณะของแบบถามสอบเป็นแบบมาตราส่วน
 ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ซึ่งจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item objective
 congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และตรวจสอบหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วย
 วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) Cronbach ได้ค่าความเที่ยง 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของขั้นตอนที่ 1 มีวิธีการดำเนินงาน คือ ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิต
 วิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยนำ
 แบบสอบถามแจกให้กับกลุ่มประชากรที่ศึกษา และติดตามขอรับแบบสอบถามคืนมา และในขั้นตอนที่ 2 มี
 วิธีการดำเนินงาน คือ ร่างแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี โดยเป็นตารางการบันทึกซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นการสอบถาม
 ตามองค์ประกอบ 6 ด้านได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม
 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม
 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทำการวิเคราะห์
 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของ ตอนที่ 1 โดยใช้ค่าความถี่ (f) และ ค่าร้อยละ (%) และวิเคราะห์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ข้อมูลเพื่อหาระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้นำสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ต่ำสุด 3 อันดับแรก ของแต่ละหลัก ประกอบด้วย 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มาจัดทำร่างแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน และดำเนินการสังเคราะห์และหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยได้ผลสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละหลักทั้ง 6 หลัก ได้ผลดังนี้

1.1 หลักนิติธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดใน 3 อันดับสุดท้าย คือ การพิจารณามอบหมายงาน โดยใช้กฎ ระเบียบข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา รองลงมา การกำกับ ดูแล และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และอันดับสุดท้าย การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นไปตามความรู้ความสามารถด้วยความเหมาะสม

1.2 หลักคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดใน 3 อันดับสุดท้าย คือการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม ของบุคลากรทางการศึกษา รองลงมา การรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา และอันดับสุดท้าย การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม

1.3 หลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดใน 3 อันดับสุดท้าย คือการประชุมพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรทางการศึกษา มีวิธีการประเมินผล และหลักฐาน รองลงมา การบริหารงบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบได้ และอันดับสุดท้าย การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านการประชุม วางแผนงบประมาณในแต่ละฝ่ายอย่างเป็นระบบ

1.4 หลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดใน 3 อันดับสุดท้ายคือ การเปิดโอกาสให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

รองลงมา การส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมทำงานแบบโดยยึดหลัก และอันดับสุดท้าย การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในวางแผนพัฒนาสถานศึกษา

1.5 หลักความรับผิดชอบโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดใน 3 อันดับสุดท้ายคือการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ รองลงมา การกำกับ ติดตาม นิเทศ ผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และอันดับสุดท้าย การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.6 หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำที่สุดใน 3 อันดับสุดท้ายคือ การดูแล อาคาร สถานที่ เพื่อรองรับการใช้งานทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา รองลงมา การดูแลรักษาวังสุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ปกติ และอันดับสุดท้าย การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร

2. การหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีดังนี้

2.1 ด้านหลักนิติธรรม มีแนวทาง คือ แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการประพฤติปฏิบัติ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร

2.2 ด้านหลักคุณธรรม มีแนวทาง คือ ดำเนินการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมโครงการคุณธรรมระหว่างสถานศึกษาและประเมินผลการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมพร้อมทั้ง ยกย่อง / เชิดชูบุคลากรที่มีคุณธรรม

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส มีแนวทาง คือ กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ/รายงาน ผลการดำเนินงานการใช้งบประมาณ มีการติดตาม/ตรวจสอบ/รายงานผลการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีแนวทาง คือ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมระหว่างชุมชนและสถานศึกษาโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีแนวทาง คือ กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับงานประกันคุณภาพ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า มีแนวทาง คือ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ ฉวีนิวรรณ วุฒิวិทยการ (2555) ที่พบว่า การพัฒนาหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บริหารงาน อันส่งผลให้บุคลากร เจ้าหน้าที่ ที่เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ ตั้งใจปฏิบัติงานจนบรรลุตามเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารที่ต่ำที่สุด คือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นไปตามความรู้ความสามารถด้วยความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาได้พิจารณาอบหมายงานโดยยึดถึงความเหมาะสม ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลโดยยึดระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ กนกพร จินมหันต์ (2555) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านหลักนิติธรรม คือ การบริหารโรงเรียนโดยยึดระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรและสังคม

ด้านหลักคุณธรรม มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารที่ต่ำที่สุด คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความยุติธรรมถือเป็นหลักจริยธรรมพื้นฐานในการบริหาร ซึ่งในการบริหารจะต้องมีความเสมอภาค มีความเท่าเทียมกัน ผู้บริหารควรดูแลบุคลากรทุกคนอย่างยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ กนกพร จินมหันต์ (2555) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านหลักคุณธรรม คือ ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานและพิจารณาความดีความชอบ ของบุคลากรด้วยความยุติธรรม

ด้านหลักความโปร่งใส มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารที่ต่ำที่สุด คือ การประชุมวางแผนงบประมาณในแต่ละฝ่ายอย่างเป็นระบบ สถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานที่เปิดเผยมีระบบ มีการประชุม วางแผนงบประมาณในแต่ละฝ่ายอย่างเป็นระบบ ตรงไปตรงมา ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ บำรุง นุชประมุข (2556) ที่พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา คือ สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ในการบริหารงานทุกด้าน และสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารที่ต่ำที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำและเป็นผู้ที่แสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้มีการเสนอแนวความคิดเห็น มีการประชุมปรึกษาหารือกัน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ ประวิทย์ ไชยรักษ์ (2556) ที่พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และเกิดธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

ด้านหลักความรับผิดชอบ มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่สภาพการบริหารที่ต่ำที่สุด คือ การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารจะต้องมีความตั้งใจและเอาใจใส่ ต่อการปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษา งานเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ บำรุง นุชประมุข (2556) ที่พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากร มีความตระหนัก และรับผิดชอบงานในหน้าที่สถานศึกษามีนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนงานที่ชัดเจน

ด้านหลักความคุ้มค่า สภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่สภาพการบริหารที่ต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารจะต้องดำเนินงานบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และการใช้ทรัพยากร การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และมีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ รินทร์รติ พิทักษ์ (2553) ที่พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ด้านหลักความคุ้มค่า คือ การรณรงค์ให้ครู นักศึกษา และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้น้ำ ไฟฟ้า ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด รวมทั้งรู้จักนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อลดค่าใช้จ่ายในสถานศึกษา

2. จากผลการหาแนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม คือ แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการประพฤติปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ส่งเสริม ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ กนกพร จินมหันต์ (2555) ที่พบว่าการจัดทำหลักเกณฑ์ข้อบังคับในสถานศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อใช้เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาดำเนินการ จัดอบรม ประชุมสัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจกับครูและผู้บริหาร เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ และ กระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ

ด้านหลักคุณธรรม คือ ดำเนินการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมโครงการคุณธรรมระหว่างสถานศึกษา และประเมินผลการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมพร้อมทั้ง ยกย่อง / เชิดชู บุคลากรที่มีคุณธรรม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนในการเสนอข้อคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร
2. สถานศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและสร้างความตระหนักในเรื่องการทำงานของบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกพร จินมหันต์. (2555). แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา.

เกษม วัฒนชัย.(2546). รายงานการวิจัยปฏิบัติการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ฐิติวีวรรณ วุฒิวิทย์การ. (2555). การพัฒนาหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ณรงค์ฤทธิ์ เชื้อมากและคณะ. (2551). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาโทมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธีรญา เต็งศิริ. (2557). แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบึงพิมสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

บำรุง นุชประมุข.(2556). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ประวิทย์ ไชยรักษ์. (2556). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยสังกัด
สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. วิทยานิพนธ์. มหาลยตะวันออกเฉียงเหนือ.
รินทร์รดี พิทักษ์. (2553). พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของลผู้บริหารในทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. (2542).(2542 ,
สิงหาคม 10).ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 24-31.